

Polazeći od aktuelne globalne multilateralne aktivnosti Partnerstvo za otvorene vlasti (engl. Open Governance Partnership - OGP) čija je 65. članica Bosna i Hercegovina, polazeći od odredaba Zakona o budžetima Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine broj 102/13;9/14;13/14;8/15), te imajući u vidu

- neophodnost preduzimanja konkretnih mjera i djelovanja u oblasti podizanja transparentnosti rada javne vlasti, osnaživanja učešća građana u vlasti, borbe protiv korupcije, uvođenja novih tehnologija koje čine javnu upravu efikasnijom,

- sa ciljem unapređenja učešća građana u procesima donošenja važnih odluka, na nivou Zeničko-dobojskog kantona, u Zenici je dana 2.7.2015. potpisan

Memorandum o uvođenju metodologije Budžeta za građane u Zeničko-dobojskom kantonu

između :

1. **“EDE – Agencije za razvoj preduzeća” Banja Luka**, ul. Đure Jakšića 11, zastupane po Zdravku Mioviću, direktoru (u daljem tekstu : Eda),

i
2. **VLADE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**, ul. Kučukovića br. 2, Zenica, zastupane po premijeru kantona g. Miralemu Galijaševiću (u daljem tekstu : ZDK),

kojim Eda i ZDK (u daljem tekstu: Potpisnice Memoranduma) utvrđuju zajedničku namjeru i međusobne odnose u realizaciji projekta „Budžet za građane na kantonalnom nivou“ (u daljem tekstu: Projekat), kako slijedi:

1. UVOD/PROBLEM

U BiH godinama traju reforme, koje nastoje unaprijediti proces budžetiranja na svim nivoima vlasti u zemlji. Nažalost, ocjena je da u BiH budžetski proces i dalje nema demokratski legitimitet, jer veoma mali broj građana učestvuje u njegovom kreiranju i usvajanju, dok se kao poseban problem vidi usvajanje budžeta po hitnom postupku, sa malim brojem aktera koji su upoznati sa njegovim sadržajem.¹ Istovremeno, Bosna i Hercegovina je prema indeksu otvorenosti rangirana kao „država koja daje djelimične informacije o budžetu“.²

Budžet predstavlja ogledalo ciljeva i politika jedne zajednice u jednoj poslovnoj/kalendarskoj godini i buduću da je kao takav refleksija javnih politika, logično je da građani žele da znaju i odlučuju o tome kako će se trošiti njihov novac. U BiH situacija je daleko od željene: na jednoj strani je evidentna činjenica o niskoj participaciji građana u procesu donošenja budžeta, a na drugoj strani je evidentno da je budžet koji se ponudi građanima na uvid, po formi i sadržaju neprilagođen spoznajama prosječnog građanina, pisan naglašeno tehničkim jezikom, koji razumije samo mali broj stručnjaka najdirektnije uključenih u pripremu budžeta (obično u ministarstvu finansija). Posljedica takvog predstavljanja budžeta je da najveći broj građana ne učestvuje u kreiranju i nadgledanju provođenja ovog upravljačkog instrumenta. Stoga je transparentnost vlada na svim nivoima, pokazana kroz stavljanje takvih nacrti i prijedloga budžeta na svoje internet portale i organizovanje javnih rasprava o istima, zapravo više formalna nego li stvarna.

1 Izvještaj o napretku Bosne i Hercegovine u 2014. godini, Brisel, 08.10.2014. godine.

2 Prema ocjenama Fondacije CPI, indeks otvorenosti budžeta u BiH je 50 (od max 100) -XI 2014. god.

2. CILJ PROJEKTA/MEMORANDUMA

Osnovni cilj Projekta i Memoranduma o uvođenju metodologije Budžeta za građane u ZDK (u daljem tekstu: Memorandum) je iniciranje, promocija i uvođenje inicijative „budžeta za građane“ na nivou ZDK, čiju praksu u narednom periodu mogu preuzeti i druge kantonalne vlasti u zemlji. Projekat sa opisanim pristupom namjerava doprinijeti stvaranju vlasti koje su otvorenije i odgovornije prema građanima a prema standardima koje promoviše globalna platforma za otvorenu vlast – OGP.

Potpisnice Memoranduma uspostavljaju odnose saradnje i razumijevanja pri realizaciji Projekta, čija je suština da se uz podršku Ede, na nivou ZDK, građanima i javnosti, uporedo sa pripremom i usvajanjem „službenog“ kantonalnog budžetskog dokumenta, pripremi i tzv. „Budžet za građane“.

Budžet za građane treba biti pripremljen na način prihvatljiv i razumljiv za građane prosječnog obrazovanja i niske zainteresovanosti i kao takav po sadržaju i načinu predstavljanja, treba da doprinese povećanoj informisanosti građana i povećanom učešću građana u definisanju budžetskih prioriteta, kao i u planiranju, raspodjeli i trošenju budžetskih sredstava.

3. PROJEKTNE AKTIVNOSTI I VRIJEME REALIZACIJE

Potpisnice Memoranduma će zajednički realizovati aktivnosti u okvirnom vremenskom rasporedu, kako slijedi :

3.1. Prva faza - uvodna : Glavne aktivnosti prve projektne faze, do kraja jula 2015. godine:

- Predstavljanje ciljeva, glavnih aktivnosti i očekivanih rezultata projekta ciljnim grupama);
- Snimanje postojećih procesa i legislative u vezi sa budžetiranjem na kantonalnom nivou;
- Utvrđivanje polaznog stanja u vezi sa učešćem građana u javnim raspravama o budžetu ZDK;
- Priprema/adaptacija metodologije Budžeta za građane.

3.2. Druga faza - Glavne aktivnosti druge projektne faze, do oktobra 2015. godine:

- Selekcija članova i priprema kantonalnog tima za primjenu metodologije u ZDK;
- Planiranje i provođenje konsultacija sa građanima u ZDK;
- Podrška provođenju konsultacija sa građanima u partnerskim jedinicama lokalne samouprave;
- Obrada i analiza rezultata konsultacija sa građanima;
- Promocija koncepta Budžeta za građane najznačajnijim „razvojnim akterima“ u oblasti budžetiranja i javnih finansija (predstavnicima ministarstva finansija, predstavnicima međunarodnih projekata i nevladinih organizacija, predstavnicima MMF-a, predstavnicima JLS, itd.);

3.3. Treća faza - Glavne aktivnosti treće (finalne) projektne faze, do kraja projekta su i :

- Priprema Budžeta za građane u ZDK (dizajn rješenja, format, sadržaj, kanali diseminacije Budžeta za građane i uključivanja građana);
- Diseminacija Bužeta za građane i njegova promocija stručnoj i generalnoj javnosti, uključujući pripremu metodološkog priručnika za predstavnike svih nivoa vlasti;
- Priprema neophodnih akata na kantonalnom (i višim nivoima) za uvođenje inicijative Budžeta za građane u redovne aktivnosti;
- Praćenje i analiza naučenih lekcija;
- Priprema završnog izvještaja

4. OBAVEZE POTPISNIKA MEMORANDUMA

4.1. Ključne obaveze Ede:

- ✓ Vodi projektne aktivnosti (predstavljanje ciljeva, glavnih aktivnosti i rezultata), koordinira aktivnosti svih učesnika realizacije projekta, vrši promociju projekta,

- ✓ Priprema pregled, u saradnji sa akterima ZDK, postojećeg zakonskog okvira i postojećih procesa u vezi sa budžetiranjem, uključujući polazno stanje u vezi sa učešćem građana u javnim raspravama o budžetu ZDK,
- ✓ Priprema i usaglašava Memorandum o uvođenju metodologije Budžeta za građane,
- ✓ Priprema/adaptira metodologiju Budžeta za građane,
- ✓ Učestvuje u definisanju kantonalnog tima za pripremu metodologije,
- ✓ Dizajnira i priprema potrebne radionice i druge forme osposobljavanja članova kantonalnog tima za primjenu metodologije,
- ✓ Provodi konsultacije sa građanima i vrši analizu rezultata istih,
- ✓ Pruža podršku konsultacijama sa građanima u partnerskom gradu Zenica (uključujući i Tuzlu i Bijeljino kao pilot JLS),
- ✓ Praćenje i analiza naučenih lekcija, kreiranje izvještaja o procesu uvođenja metodologije Budžeta za građane, uključujući pokazatelje o ostvarenom napretku u pogledu učešća građana,
- ✓ Priprema i objavljivanje popularnih prikaza uvođenja i rezultata primjene metodologije,
- ✓ Priprema nacrt neophodnih normativnih akata za institucionalizaciju metoda Budžeta za građane (kao redovne aktivnosti),
- ✓ Stara se o realizaciji svih projektnih aktivnosti u okviru odobrenog budžeta Projekta.

4.2. Ključne obaveze Vlade ZDK:

- ✓ Imenuje kantonalnog koordinatora projekta,
- ✓ Učestvuje u pripremi potrebnih radionica, izboru potencijalnih članova kantonalnog tima koji će se osposobiti za primjenu metodologije Budžeta za građane,
- ✓ Obezbjedi učešće članova kantonalnog tima u provođenju konsultacija sa građanima, obradi i analizi rezultata konsultacija sa građanima,
- ✓ Obezbjedi učešće kantonalnog koordinatora i kantonalnog tima za implementaciju metodologije na izradi Budžeta za građane, uporedo sa godišnjim standardizovanim budžetom, kao i za diseminaciju Budžeta za građane i uključivanje građana u razmatranje nacrt budžeta,
- ✓ Inicira donošenje normativnog akta kojim se u redovne poslove uključuju poslovi izrade i diseminacije Budžeta za građane,
- ✓ Sarađuje sa Edom u svim potrebnim aktivnostima za realizaciju projekta.

4.3. Sve aktivnosti nabrojane pod t. 3. ovog Memoranduma, kao i druge potrebne, a nespomenute aktivnosti, potpisnice Memoranduma će dogovarati i usaglašavati na način da se obezbijedi svrsishodna i efikasna realizacija Projekta.

5. TRAJANJE PROJEKTA I POTREBNA SREDSTVA ZA REALIZACIJU

5.1. Aktivnosti po ovom Memorandumu odvijace se do 31.3.2016. godine.

5.2. Sredstva za realizaciju aktivnosti u okviru Projekta, definisana su i obezbijedena budžetom Projekta.

6. ZAVRŠNE ODREDBE

6.1. Memorandum je potpisan u 2(dva) istovjetna primjerka, od kojih svaka strana zadržava po jedan.

6.2. Memorandum stupa na snagu danom potpisivanja od strane ovlaštenih potpisnika.

PREMIJER:

Miralem Galijašević

BRČ: 02-28-8855/15

DIREKTOR EDE:

Zdravko Miović